



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 3792/2025
09.04.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужиоца Основно јавно тужилаштво у Горњем Милановцу, против тужених АА и ББ, обоје из ..., чији је пуномоћник Тијана Панић, адвокат из ..., ради заштите од насиља у породици, одлучујући о ревизији тужених изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 383/24 од 08.08.2024. године, у седници одржаној 09.04.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужених изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 383/24 од 08.08.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Горњем Милановцу П2 35/24 од 12.06.2024. године одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се туженима изда налог за иселење из породичне куће у ... , ... број ... , без обзира на право својине на непокретности на период од годину дана с тим што мера може бити продужена све док не престану разлози због којих је одређена.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 383/24 од 08.08.2024. године преиначена је првостепена пресуда тако што је одређена мера заштите од насиља у породици и наложено туженима да се иселе из породичне куће у ..., ... број ... , без обзира на право својине на непокретности, на период од годину дана од дана доношења, с тим што ова мера може бити продужена и одлучено да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени су благовремено изјавили ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући побијану пресуду у границама прописаним чланом 408. ЗПП Врховни суд је оценио да ревизија тужених није основана.

У проведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Указивање ревидената на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП није било предмет оцене овог суда, будући да се ради

о битним повредама одредаба парничног поступка које се не могу сматрати ревизијским разлогом у смислу одредбе члана 407. ЗПП.

Неосновано је указивање тужених у ревизији да другостепени суд није правилно утврдио чињенично стање јер је ценио само аргументе тужиоца без оцене исказа тужених, с обзиром да другостепени суд из чињеница које је првостепени суд утврдио из изведених доказа, а пре свега из извештаја Центра за социјални рад, изводи другачији закључак о постојању угрожености жртве, да без обзира што жртва не страхује за свој живот њена психичка равнотежа је угрожена, посебно што тужени константно крше забране које им је суд изрекао. Стога је другостепени суд из чињеница које је утврдио првостепени суд и које другостепени суд прихвата као правилно и потпуно утврђене закључио о постојању насиља у породици као битној чињеници за пружање заштите од насиља у породици, на шта је овлашћен чланом 394. тачка 3. ЗПП, па су овакви наводи ревидента без основа.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени и жртва ВВ, сестра туженог АА и заова тужене ББ, и њена ћерка малолетна ГГ заједно са туженима и њиховом малолетном децом живе у породичној кући у Улици ... број ... у У ову породичну кућу, у којој су тужени већ живели, жртва ВВ се са малолетном ћерком доселила 2019. године још за живота оца ДД, а након развода брака, од када и почињу проблеми и несугласице најпре између малолетне деце тужених и малолетне ћерке жртве, а потом и њихових родитеља. Пресудом Основног суда у Горњем Милановцу П2 144/20 од 23.04.2021. године према туженој ББ изречена је мера заштите од насиља у породици тако што јој је забрањено да даље узнемирава чланове породице свекра ДД и ВВ, сада ..., и наложено да се уздржава од сваког дрског, злонамерног и безобзирног понашања којим се угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство чланова породице, док је АА правноснажном пресудом истог суда К 77/21 од 26.01.2023. године оглашен кривим због основане сумње да је у периоду од фебруара 2020. до 17.11.2020. године извршио кривично дело насиља у породици и угрозио интегритет члана породице своје сестре ВВ тако што је сестру приликом једног вербалног сукоба покушао да удари шаком, па је закачио наочаре за вид и гађао торбама, а затим дана 17.11.2020. године око 21.10 у току вербалне расправе ударио отвореном шаком у пределу лица због чега су јој спале наочаре за вид и једно стакло од истих, па му је изречена условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од три месеца и истовремено одређено да исту неће издржати уколико у року од једне године по правноснажности не изврши ново кривично дело. Узрок поремећених односа између тужених и жртве ВВ су нарушени имовински односи пошто је отац туженог АА и жртве ВВ сада пок. ДД тестаментом оставио кућу ћерки ВВ, са чим се тужени није сложио и што оспорава у судским поступцима.

Тужени онемогућавају жртву и њену малолетну ћерку да користе електричне уређаје у кући, искључују бојлер како не би имале топле воде, а у новембру 2022. године искључивали су јој електричну енергију гашењем електричних осигурача, не одржавају хигијену, у заједничкој судопери остављају прљаво посуђе, тужени спава ноћу на троседу у дневној соби где је кревет увек нераспремљен, гардероба и обућа тужених разбацана је по кући, а од жртве и њене ћерке захтевано је да не користе судоперу и у кухињу не улазе после 22 часа. Тужена ББ избацује обућу жртве и њене малолетне ћерке, храну из фрижидера, а тужени АА је кроз терасу бацао посуђе које је жртва користила и узео кључ од поштанског сандучета, због чега жртва нема увид у своју пошту. На рочишту за главну расправу одржаном 05.10.2023. године тужени су признали тужбени захтев у делу којим им се забрањује да на било који начин узнемиравају чланове породице жртву ВВ и њену малолетну ћерку ГГ и да се

уздржавају од сваког дрског, злонамерног и безобзирног понашања којим угрожавају њихов телесни интегритет, душевно здравље и спокојство.

Из извештаја Центра за социјални рад Горњи Милановац утврђено је да су између жртве ВВ и тужених породични односи токсични и повремено насилни, да овакви односи, углавном из спектра психичког насиља, трају више година и то са тенденцијом тужених да на различите начине угрожавају жртвино спокојство. Жртва у вербалној и невербалној експресији испољава општу тескобу, одсечена је од животних токова који у њеној перцепцији и у нормама социјалног окружења представљају нормалну свакодневницу, а њена деца ретко долазе код ње, не може да доведе пријатеље и колеге кући, не може без осећаја непријатности или антиципације инцидента да користи простор куће и кућне апарате. Због такве ситуације, у породичном договору са бившим супругом одлучено је да ћерка ГГ живи са оцем код кога борави од новембра 2023. године, те је са свега тога по мишљењу центра сврсисходно изрећи туженима меру заштите од насиља у породици издавањем налога за исељење из породичног стана, с обзиром да дрско и безобзирно понашање тужених има и одлике психичког насиља чиме се угрожава спокојство и мир жртве што је кулминирало чињеницом да су тужени снимали у континуитету жртву како користи купатило у породичној кући. Тужена ББ сматра да је жртва крива за све проблеме у породици и на њу пројектује одговорност за психичко насиље које ВВ преживљава и која је, иако поседује личне снаге које је до сада користила као стратегију преживљавања, због њиховог трајања психички и емотивно исцрпљена. Истрајност породичног проблема је довело до значајних промена у животном функционисању жртве које је обележено бригом, повлачењем и одрицањем. Поред тога, Основни суд у Горњем Милановцу је решењем Нп 49/24 од 11.06.2024. године, на предлог тужиоца у овој парници изрекао хитну меру привременог удаљења могућег учиниоца, овде тужених, из стана у ... у Улици ... број ... , која је продужена решењем од 27.05.2024. године на период од још 30 дана од дана истека хитних мера изреченим наређењем.

На основу овако утврђеног чињеничног стања и чињенице да ова ситуација траје од 2019. године, као и да је Група за координацију и сарадњу Горњег Милановца оценила да је за спречавање насиља потребна просторна удаљеност жртве и тужених, првостепени суд је закључио да је, пошто жртва не страхује за свој живот, довољна мера за заштиту од угрожавања вербалним насиљем забрана таквог понашања због чега је одбио захтев за одређивање мере заштите од насиља у породици исељењем тужених из породичне куће у којој живе са жртвом насиља.

Другостепени суд није прихватио овакво правно становиште првостепеног суда већ је, а пошто је из утврђених чињеница о постојању психичког насиља које је код жртве изазвало благи степен душевне патње закључио да је одговарајућа мера за заштиту од насиља у породици просторна удаљеност жртве и насилника, како је то предложила и Група за координацију и сарадњу која је поступала у овој животној ситуацији, применом одредби чланова 10., 197. став 1. и 198. Породичног закона одредио тражену меру заштите од насиља исељењем тужених из породичне куће у којој живе са жртвом.

По оцени Врховног суда, правилно је правно становиште другостепеног суда, због чега ревиденти неосновано указују на погрешну примену материјалног права.

Насиље у породици дефинисано одредбом члана 197. став 1. Породичног закона као понашање у коме један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство другог члана породице. Карактеристични видови насиља (именовани облици насиља) одређени су ставом 2. истог члана уз одређивање да се насиљем у породици сматра и свако друго дрско, безобзирно и злонамерно понашање

које један члан породице испољава према другом члану породице (неименовани облици насиља).

Полазећи од законске дефиниције насиља у породици и утврђеног чињеничног стања, правилан је закључак другостепеног суда да се у конкретном случају ради о континуираном породичном насиљу према жртви ВВ, сестри и заови тужених.

Наиме, из утврђеног чињеничног стања произлази да жртва дужи временски период трпи вербално и физичко насиље од стране тужених којима је у другом судском поступку изречена хитна мера удаљења из простора где живи жртва и забрана узнемиравања и угрожавања физичког и психичког интегритета жртве. Постојање психичког насиља према жртви, које тужени врше у континуитету од 2020. године и за које понашање су санкционисани од стране надлежних органа, резултовало је душевном патњом жртве, што потврђују надлежни Центар за социјални рад у свом стручном мишљењу датом на основу члана 270. Породичног закона, као и Група за координацију и сарадњу задужена за спречавање насиља у породици, зато што постоје поремећени породични односи због нерешених имовинских односа. У таквој ситуацији, правилно је другостепени суд закључио да је потребно изрећи меру заштите од насиља у породици у смислу одредбе члана 198. став 2. тачка 1 Породичног закона у циљу заштите жртве и то не само као санкцију туженима за учињену повреду већ превасходно из превентивних разлога, а ради спречавања будућег насиља и узнемиравања те обезбеђења спокојства и безбедности жртве насиља, посебно у ситуацији када је од стране надлежног органа процењено да је као решење критичне ситуације потребно просторно удаљити жртву и насилнике исељењем тужених из куће у Стога су супротни наводи ревизије неосновани.

Из наведених разлога, Врховни суд је применом одредбе члана 414. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић